

دانشکده
قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس : حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین مخاطبان: کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی
تعداد واحدها: (یا سهم استاد از واحد) ۱ واحد نظری
ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: یکشنبه ساعت ۱-۲
زمان ارائه درس: نیمسال اول ۹۹-۱۳۹۸ سه شنبه ۱۰-۱۲
مدرس: دکتر مجتبی لیمویی
درس و پیش نیاز: ندارد

هدف کلی درس : آشنایی دانشجویان با گروه ها و گونه های مختلف بندپایان و حشرات حائز اهمیت پزشکی ،
انواع بیماری های منتقله توسط بندپایان و روش های کنترل و پیشگیری از انتقال بیماری ها

اهداف کلی جلسات : (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- مقدمه شامل تشریح عنوان درس ، تعاریف حشره شناسی ، شاخه های مختلف حشره شناسی، حشره شناسی پزشکی و هدف از علم حشره شناسی پزشکی ، تعریف ناقل ، میزبان و دیدگاه اپیدمیولوژیک در رابطه با نقش بندپایان در انتقال انواع بیماری ها
- ۲- طرق مختلف بیماری زایی بندپایان برای انسان
- ۳- طبقه بندی بندپایان ، مرفولوژی عمومی حشرات
- ۴- بیولوژی عمومی حشرات
- ۵- مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل سوسری ها و راسته همیپترا
- ۶- مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل شپش های انسان
- ۷- طبقه بندی راسته دوپالان ، مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل پشه های کولیسیده
- ۸- مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل پشه خاکی ها
- ۹- مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل پشه های سیمولیده ، سراتوپوگونیده ، خرمنگس ها ، مگس ها و گونه های مولد میازیس
- ۱۰- مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل کک ها ، کنه های نرم و سخت و مایت ها

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول: مقدمه شامل تشریح عنوان درس ، تعاریف حشره شناسی ، شاخه های مختلف حشره شناسی، حشره شناسی پزشکی و هدف از علم حشره شناسی پزشکی ، تعریف ناقل ، میزبان و دیدگاه اپیدمیولوژیک در رابطه با نقش بندپایان در انتقال انواع بیماری ها
اهداف ویژه جلسه اول:

در پایان دانشجو قادر باشد

۱-۱- **Medical Entomology and Vector Control** را به عنوان یک رشته علمی و فیلد پژوهشی

توضیح دهد.

۲-۱- حشره شناسی را تعریف کند و شاخه های مختلف آنرا معرفی نماید.

۳-۱- حشره شناسی پزشکی را تعریف کند.

۴-۱- هدف از علم حشره شناسی پزشکی را بیان کند.

۱-۵- ناقل را تعریف کند.

۱-۶- نقش بندپایان را در اپیدمیولوژی بیماری های منتقله شرح دهد.

هدف کلی جلسه دوم: طرق مختلف بیماری زایی بندپایان برای انسان
اهداف ویژه جلسه دوم:

در پایان دانشجو قادر باشد

۱-۲- نقش بند پایان را به عنوان عامل ایجاد بیماری در انسان با ذکر مثال بیان کند.

۱-۲-۱- میازیس را تعریف کند و انواع میازیس را نام ببرد و نام علمی یک گونه مگس مولد میاریس شایع در ایران را بنویسد.

۲-۱-۲- بیماری گال ، علائم تشخیص و درمان آنرا شرح دهد.

۲-۱-۳- بیماری فلج کنه ای و راه های درمان و پیشگیری از آنرا شرح دهد.

۲-۱-۴- اهمیت گزش بندپایان را به عنوان آفت بهداشتی بیان کند.

۲-۱-۵- اهمیت سوسک پدروس را در ایجاد ضایعات جلدی در انسان و انتشار جغرافیایی آنرا بیان کند.

۲-۲- انتقال مکانیکی بیماری را تعریف کند و مهمترین ناقلین مکانیکی بیماری به انسان را بداند.

۲-۳- چرخه زیستی پاتوزن را در انتقال بیولوژیک تکثیری شرح دهد و نام علمی یک گونه ناقل بیولوژیک شایع در ایران را بنویسد.

۲-۳-۲- چرخه زیستی پاتوزن را در انتقال بیولوژیک تکاملی شرح دهد و نام علمی یک گونه ناقل بیولوژیک شایع را بنویسد.

۲-۳-۳- چرخه زیستی پاتوزن را در انتقال بیولوژیک تکثیری - تکاملی شرح دهد و نام علمی یک گونه ناقل بیولوژیک شایع را بنویسد.

۲-۳-۴- سیکل اسپوروگونی انگل پلاسمودیوم را در بدن پشه آنوفلس شرح دهد.

۲-۴- انتقال ارثی عامل بیماری زا از بندپا به نسل بعد از خود را شرح دهد و نام علمی یک گونه بندپا را بنویسد.

۲-۵- نقش بندپایان را به عنوان مخزن بیماری با ذکر مثال شرح دهد.

هدف کلی جلسه سوم: طبقه بندی بندپایان ، مرفولوژی عمومی حشرات
اهداف ویژه جلسه سوم:

در پایان دانشجو قادر باشد

۳-۱- بر اساس مشخصات مرفولوژیک شاخه بندپایان را از دیگر شاخه های بی مهره گان تفکیک کند.

۳-۲- رده های مختلف طبقه بندی را شرح دهد و گونه را تعریف کند.

۳-۳- زیر شاخه های مختلف بندپایان را از همدیگر متمایز کند.

۳-۴- رده های مختلف هر زیر شاخه را از همدیگر متمایز نماید.

۳-۵- دو رده عنکبوتیان و حشرات را از همدیگر متمایز کند و اهمیت پزشکی آنها را با ذکر مثال بیان کند.

۳-۶- تفاوت مرفولوژیک کنه ها و حشرات را با رسم شکل بیان کند.

۳-۷- تقسیم بندی بدن حشرات را با رسم شکل شرح دهد.

۳-۸- مقطع عرضی جلد حشرات را با رسم شکل شرح دهد.

۳-۹- مرفولوژی سر و ضمائم آنرا با رسم شکل شرح دهد.

۳-۱۰- مرفولوژی سینه و ضمائم آنرا با رسم شکل شرح دهد.

۳-۱۱- مرفولوژی شکم و ضمائم آنرا با رسم شکل شرح دهد.

هدف کلی جلسه چهارم: بیولوژی عمومی حشرات

اهداف ویژه جلسه چهارم:

در پایان دانشجو قادر باشد

۴-۱- برش عرضی تخم حشرات را با رسم شکل شرح دهد و روش های مختلف تخم گذاری و تعداد دفعات تخم گذاری در حشرات را شرح دهد.

۴-۲- رشد و پوست اندازی در حشرات را شرح دهد.

۴-۵- دگردیسی در حشرات را تعریف کند و انواع دگردیسی را شرح دهد.

۴-۶- خواب زمستانی و دیاپوز را در حشرات شرح دهد.

۴-۷- انواع رژیم های غذایی در حشرات را شرح دهد.

هدف کلی جلسه پنجم: مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل سوسری ها و راسته همیپترا اهداف ویژه جلسه پنجم:

در پایان دانشجو قادر باشد

۵-۱- مشخصات مرفولوژیک راسته دیکتیوپترا را شرح دهد.

۵-۲- مشخصات مرفولوژیک خانواده بلاتیده را شرح دهد.

۵-۳- بیولوژی خانواده بلاتیده را شرح دهد.

۵-۴- بر اساس کاراکتر های تاکسونومیک گونه های رایج سوسری در ایران را تشخیص دهد.

۵-۵- زیستگاه های و خصوصیات هر گونه از سوسری ها را شرح دهد.

۵-۶- نقش سوسری ها را به عنوان ناقل مکانیکی بیماری ها به انسان و انواع بیماری های منتقله را شرح دهد.

۵-۷- انواع روش های مبارزه با سوسری ها را شرح دهد.

۵-۸- مشخصات مرفولوژیک راسته همیپترا را شرح دهد.

۵-۹- مشخصات مرفولوژیک ، بیولوژیک و زیستگاه های ساس تختخواب را شرح دهد.

۵-۱۰- اهمیت پزشکی ساس تختخواب را شرح دهد.

۵-۱۱- راه های کنترل ساس تختخواب را شرح دهد.

۵-۱۲- مشخصات مرفولوژیک سن های خونخوار خانواده ردوویده را شرح دهد.

۵-۱۳- بیولوژی سن های خونخوار خانواده ردوویده را شرح دهد.

۵-۱۴- دانشجو سیکل زندگی عامل بیماری شاگاس در بدن سن های خونخوار خانواده ردوویده را شرح دهد و نام علمی دو گونه از ناقلین بیماری شاگاس را بنویسد.

۵-۱۵- راه های کنترل سن های خواخوار ردوویده را شرح دهد.

هدف کلی جلسه ششم: مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل شپش های انسان اهداف ویژه جلسه ششم:

در پایان دانشجو قادر باشد

۶-۱- مشخصات مرفولوژیک شپش های انسان را شرح دهد.

۶-۲- خصوصیات بیولوژیک شپش های انسان را شرح دهد.

۶-۳- سیکل عامل بیماری های تیفوس اپیدمیک ، تب راجعه اپیدمیک و تب خندق را در بدن شپش انسان شرح دهد و نام علمی شپش بدن و شپش سر و شپشک خرچنگی را بنویسد.

۶-۵- راه های کنترل شپش های انسان را شرح دهد.

هدف کلی جلسه هفتم: طبقه بندی راسته دوبالان ، مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل پشه های کولیسیده

اهداف ویژه جلسه هفتم:

در پایان دانشجو قادر باشد

۷-۱- زیر راسته های راسته دوبالان را شرح دهد و آنها را از همدیگر تشخیص دهد.

- ۷-۲- مشخصات مرفولوژیک پشه های کولیسیده را شرح دهد.
- ۷-۳- خصوصیات بیولوژیک پشه های کولیسیده را شرح دهد.
- ۷-۴- تاریخچه مبارزه با ملاریا در ایران شرح دهد و علل بازگشت ملاریا به مناطق پاک شده را بیان کند.
- ۷-۵- سیکل اسپوروگونی را در بدن پشه آنوفلس شرح دهد.
- ۷-۶- نام علمی ناقلین ملاریا در ایران را بنویسد و انتشار جغرافیایی آنها را شرح دهد.
- ۷-۷- سیکل فیلر را در بدن پشه های ناقل شرح دهد.
- ۷-۸- انتشار جغرافیایی انواع بیماری فیلاریازیس لنتاتیک و اپیدمیولوژی آنرا شرح دهد و نام علمی عامل بیماری و ناقلین آنها را بنویسد.
- ۷-۹- سیکل آربوویروس را در بدن پشه های کولیسیده شرح دهد.
- ۷-۱۰- انتشار جغرافیایی و اپیدمیولوژی بیماری های تب زرد ، تب دانگ و وست نیل را شرح دهد و نام علمی ناقلین این بیماری ها را بنویسد.
- ۷-۱۱- انواع روشهای کنترل پشه های کولیسیده را شرح دهد.
- هدف کلی جلسه هشتم: مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل پشه خاکی ها
- اهداف ویژه جلسه هشتم:
- در پایان دانشجو قادر باشد
- ۸-۱- بر اساس مشخصات مرفولوژیک پشه خاکی ها را از پشه های خانواده های دیگر تفکیک کند.
- ۸-۲- بیولوژی و زیستگاه ها و میزبان پشه خاکی ها را شرح دهد.
- ۸-۳- اپیدمیولوژی بیماری تب پشه خاکی را شرح دهد و نام علمی ناقل آنرا بنویسد.
- ۸-۴- انواع بیماری لیشمانیوز را نام ببرد.
- ۸-۵- پاتوژن ، علائم ، مخازن ، ناقلین ، انتشار جغرافیایی و اپیدمیولوژی لیشمانیوز احشایی را شرح دهد و نام علمی پاتوژن ، ناقلین و مخازن آنها را بنویسد.
- ۸-۶- دانشجو بتواند پاتوژن ، علائم ، مخازن ، ناقلین ، انتشار جغرافیایی و اپیدمیولوژی لیشمانیوز جلدی خشک و مرطوب را شرح دهد و نام علمی پاتوژن ، ناقلین و مخازن آنها را بنویسد.
- ۸-۷- انواع روش های مبارزه با پشه خاکی ها را شرح دهد.
- هدف کلی جلسه نهم: مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل پشه های سیمولیده ، سراتوپوگونیده ، خرمگس ها ، مگس ها و گونه های مولد میازیس
- اهداف ویژه جلسه نهم:
- در پایان دانشجو قادر باشد
- ۹-۱- بر اساس مشخصات مرفولوژیک پشه های سیمولیوم را از پشه های کولیسیده و فلبوتومینه تشخیص دهد.
- ۹-۲- بیولوژی و زیستگاه های پشه های سیمولیده را شرح دهد.
- ۹-۳- علائم ، مکانیسم انتقال و انتشار جغرافیایی بیماری کوری رودخانه ای را شرح دهد و نام علمی یکی از ناقلین آنرا بنویسد.
- ۹-۴- مشخصات مرفولوژیک ، محل های پرورش و زیستگاه های پشه های سراتوپوگونیده را شرح دهد و اهمیت بهداشتی ناشی از گزش آنها را شرح دهد.
- ۹-۵- مشخصات مرفولوژیک ، محل های پرورش و زیستگاه های خرمگس ها را شرح دهد و نام علمی ناقلین بیماری سیاه زخم و لوآلوا را بنویسد.
- ۹-۱۰- مشخصات مرفولوژیک ، محل های پرورش و زیستگاه های مگس خانگی ، مگس اصطبل و مگس تسه تسه را شرح دهد و نام علمی مگس خانگی ، مگس اصطبل و ناقلین بیماری خواب آفریقایی را بنویسد.

۹-۱۱- بیماری میزبیس را بر اساس معیار های بیولوژیک طبقه بندی کند و نام علمی یک گونه مگس مولد میزبیس اجباری ، اختیاری ، داخل شکمی و تصادفی را بنویسد.
 هدف کلی جلسه دهم: مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل کک ها ، کنه های نرم و سخت و مایت ها اهداف ویژه جلسه دهم:
 در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱۰-۱- مشخصات مرفولوژیک ، خصوصیات بیولوژیک ، میزبانان و زیستگاه های انواع کک ها را شرح دهد.
 ۱۰-۲- مکانیسم انتقال طاعون را به انسان ، انواع طاعون ، انتشار جغرافیایی و اپیدمیولوژی آنرا شرح دهد و نام علمی ناقل اصلی طاعون را بنویسد.
 ۱۰-۳- علائم، انتشار جغرافیایی و اپیدمیولوژی تیفوس اندمیک را شرح دهد و نام علمی ناقل آن را بنویسد.
 ۱۰-۴- انواع روش های مبارزه با کک ها را شرح دهد.
 ۱۰-۵- مشخصات مرفولوژیک ، خصوصیات بیولوژیک ، میزبانان و زیستگاه های کنه ها را شرح دهد و بر اساس مشخصات مرفولوژیک کنه های نرم و سخت را از همدیگر تشخیص دهد.
 ۱۰-۶- علائم ، انتشار جغرافیایی و اپیدمیولوژی بیماری های تب هموراژیک کریمه کنگو و تب راجعه اندمیک را شرح دهد و نام علمی ناقلین این بیماری ها را بنویسد.
 ۱۰-۷- بر اساس مشخصات مرفولوژیک مایت ها را از کنه تشخیص دهد.
 ۱۰-۸- علائم ، انتشار جغرافیایی و اپیدمیولوژی بیماری های تیفوس بوته زار و گال را شرح دهد.
 ۱۰-۹- انواع روش های مبارزه با کنه ها و مایت ها را شرح دهد.

منابع: کلیات حشره شناسی پزشکی (۱۳۸۰) ترجمه م. زعیم ، م.ع. سیدی رشتی و م.ا. صائبی ، تهران

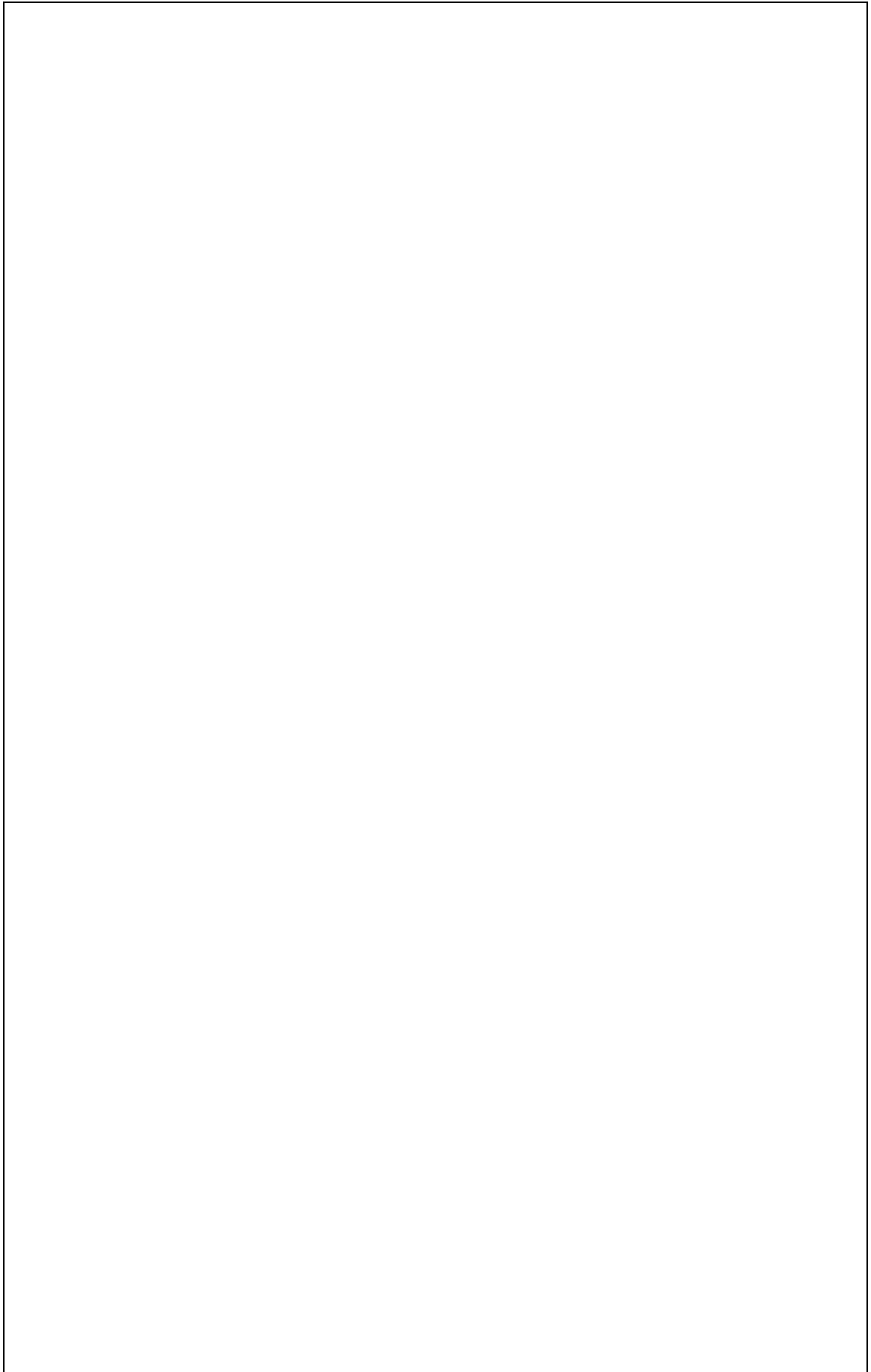
روش تدریس: سخنرانی و پرسش و پاسخ

وسایل آموزشی : پاور پوینت

سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
کوئیز			////////////////////	////////////////////
آزمون میان ترم				
آزمون پایان ترم	امتحان کتبی	۹۵ درصد		
حضور فعال در	مشارکت فعال	۵ درصد		

			در بحث	کلاس
<p>مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو: حضور به موقع در کلاس و رعایت نظم و مقررات آموزشی</p>				
<p>نام و امضای مسئول EDO دانشکده: تاریخ ارسال :</p>		<p>نام و امضای مدیر گروه: تاریخ ارسال:</p>		<p>نام و امضای مدرس: تاریخ تحویل:</p>

جدول زمانبندی درس...حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین.....
روز و ساعت جلسه :

مدرس	موضوع هر جلسه	تاریخ	جلسه
دکتر مجتبی لیمویی	مقدمه شامل تشریح عنوان درس ، تعاریف حشره شناسی ، شاخه های مختلف حشره شناسی، حشره شناسی پزشکی و هدف از علم حشره شناسی پزشکی ناقل ، تعریف ناقل ، میزبان و دیدگاه اپیدمیولوژیک در رابطه با نقش بندپایان در انتقال انواع بیماری ها	98/6/26	۱
	طرق مختلف بیماری زایی بندپایان برای انسان	98/۷/2	۲
	طبقه بندی بندپایان ، مرفولوژی عمومی حشرات	98/۷/9	۳
	بیولوژی عمومی حشرات	98/۷/16	۴
	مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل سوسری ها و راسته همیپترا	98/۷/23	۵
	مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل شپش های انسان	98/7/30	۶
	طبقه بندی راسته دو بالان ، مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل پشه های کولیسیده	98/۸/14	۷
	مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل پشه خاکی ها	98/۸/21	۸
	مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل پشه های سیمولیده ، سرآتوپوگونیده ، خرمگس ها ، مگس ها و گونه های مولد میازیس	98/۸/28	۹
	مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل کک ها ، کنه های نرم و سخت و مایت ها	98/۹/5	۱۰